

II. ПРАВНА И РЕГУЛАТОРНА РАМКА

1. Регулаторна рамка в областта на електронните съобщения на Европейския съюз

В края на 2016 г., Европейската комисия обяви втората цялостна ревизия на Европейската регулаторна рамка в областта на електронните съобщения с публикуване на проект на Директива за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения и Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (Регламент на ОЕРЕС). Ревизията на Европейската регулаторна рамка в областта на електронните съобщения включва и преразглеждането на Директива 2002/58/ЕО.

На 10.01.2017 г. ЕК публикува проект на Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно зачитането на личния живот и защитата на личните данни в електронните съобщения и за отмяна на Директива 2002/58/ЕО.

До края на 2017 г. не са приети окончателните законодателни актове на ЕС като е предвидено приемането на Европейски кодекс за електронни съобщения и Регламента на ОЕРЕС да се осъществи през второто тримесечие на 2018 г.

2. Правна и регулаторна рамка в България

През 2017 г. Законът за електронните съобщения е изменян три пъти като промените не доведоха до принципни изменения в регулаторната рамка. По съществено изменение на закона през 2017 г. е предвиждането на административни наказания за нарушения на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/2286 на Комисията от 15 декември 2016 г. за определяне на подробни правила относно прилагането на политика за справедливо ползване и относно методиката за оценяване на устойчивостта на премахването на надценките на дребно за роуминг, както и относно заявлението, което се подава от доставчика на роуминг за целите на тази оценка (ОВ, L 344/46 от 17 декември 2016 г.).

За същия период, влязоха в сила следните подзаконовни нормативни актове, издавани от КРС:

- Решение № 249 от 11.05.2017 г. за изменение и допълнение на Технически изисквания за работа на електронните съобщителни мрежи от радиослужба радиоразпръскване и съоръженията, свързани с тях.
- Решение № 333 от 21.06.2017 г. за изменение и допълнение на Правилата за осъществяване на електронни съобщения чрез радиосъоръжения, които ползват радиочестотен спектър, който не е необходимо да бъде индивидуално определен.
- Решение № 565 от 26.10.2017 г. за изменение и допълнение на Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения (Обн. изм. и доп. ДВ. бр.90 от 10 Ноември 2017 г.).
- Решение № 608 от 07.12.2017 г. за изменение и допълнение на Технически изисквания за работа на електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба и съоръженията, свързани с тях.

3. Водещи регулаторни решения на КРС за 2017 г.

Общият брой на решенията на КРС, приети през 2017 г., е 633, преобладаващата част от които са в изпълнение на правомощията на КРС, съгласно ЗЕС. От тези решения

следните актове имат по-съществена роля за осигуряване на предвидима и конкурентна среда в сектора са следните:

- Решение № 479 от 23.08.2017 г. налагане на ценови ограничения на „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД за срок от шест месеца, считано от 01.09.2017 г., по отношение на нетрафичните услуги за IP-взаимно свързване
- Решение № 610 от 07.12.2017 г. за откриване на обществена консултация по проект на решение за указания относно публикуваните условия за взаимно свързване с мобилна мрежа на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД, „Мобилтел“ ЕАД и „Теленор България“ ЕАД;
- Решение № 620 от 14.12.2017 г. за откриване на обществена консултация по проект на Позиция на КРС относно изпълнение на изискванията на чл. 3 и чл. 4 на Регламент (ЕС) 2015/2120 (Регламента) от страна на доставчиците, предоставящи достъп до интернет за крайни потребители.

4. Осъществяване на електронни съобщения

4.1. Разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс

Издадените през годината разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс са посочени в таблица 8.

Таблица 8

<i>Разрешения за 2017 г. по Закона за електронните съобщения</i>				
<i>Електронна съобщителна мрежа</i>	<i>Изменения/Допълнения (брой)</i>	<i>Издадени разрешения (брой)</i>	<i>Прекратени/Отнети/Изтекъл срок (брой)</i>	<i>Прехвърляния (вкл. частично)/Отдаване под наем(брой)</i>
<i>Електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване на радиосигнали с национално и местно покритие</i>	55	43	7	6
<i>Електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване</i>	1	-	3	-
<i>Електронни съобщителни мрежи от подвижна</i>	83*	19*	40	11

<i>радиослужба – PMR</i>				
<i>Електронни съобщителни мрежи от въздушна подвижна радиослужба</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Електронна съобщителна мрежа от въздушна подвижна радиослужба, радиолокация и радионавигация за управление на въздушното движение и осигуряване на аеронавигационното обслужване на полетите в гражданското въздушно пространство с национално покритие</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Мобилна наземна мрежа GSM-R</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Наземна мрежа в радиочестотен обхват 1800 GHz</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1</i>
<i>Предоставяне на позиции на геостационарни орбити, определени за Република България с международни споразумения</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Електронни съобщителни мрежи от неподвижна спътникова радиослужба</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Електронни съобщителни мрежи за осъществяване на</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

електронни съобщения чрез интегрирана мобилна спътникова система				
Електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба от вида „точка към точка“	48**	-	-	1
Разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера, за осъществяване на обществени електронни съобщения	31	0	3	1
Временни разрешения	1	13	2	-
ОБЩО:	226	78	55	20

* Общият брой на предоставените радиочестоти за тези разрешения е 137

** Изменения и допълнения в техническите данни на общо 4370 участъка, включително предоставен радиочестотен спектър за нови 886 участъка.

4.2. Уведомления за осъществяване на обществени електронни съобщения

Дейностите относно подадените през 2017 г. уведомления за осъществяване на обществени електронни съобщения са посочени в таблица 9.

Таблица 9

Вид дейност	2017 г. (брой)
Разгледани уведомления за осъществяване на обществени електронни съобщения	149
Разгледани уведомления за прекратяване осъществяването на обществени електронни съобщения	88
Издадени удостоверения за вписване в регистъра	27
Предприятия, вписани в регистъра	52
Предприятия, заличени от регистъра	85

4.3. Осъществяване на електронни съобщения чрез радиосъоръжения от любителска радиослужба

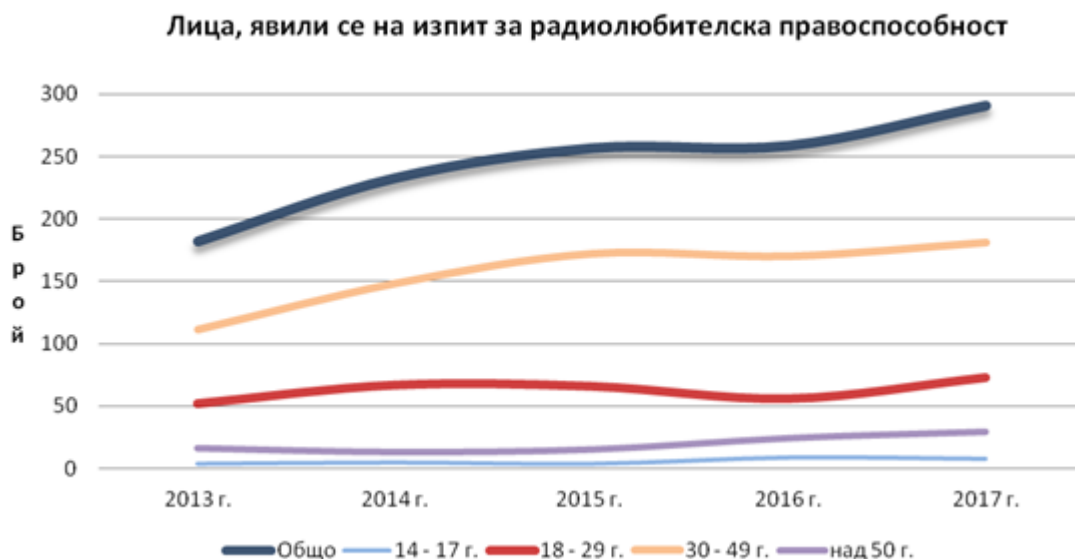
Издадените през годината разрешителни, свидетелства и лицензии за радиолюбителска правоспособност са посочени в таблица 10.

Таблица 10

Разрешителни, свидетелства и лицензии	
Вид документ	2017 г. (брой)
Разрешителни за радиолюбителска правоспособност	296
НAREC свидетелства	21
CEPT лицензии	34
Определени опознавателни знаци	415*

*92 от определените опознавателни знаци са временни

През 2017 г. са проведени 11 изпита за придобиване на радиолюбителска правоспособност в градовете София, Пловдив, Варна, Банско и Казанлък и са изпитани 291 лица. На графиката по-долу е представено разпределението по възрастови групи на лицата, явили се на изпит за радиолюбителска правоспособност през последните 5 години.

Фиг. 34

Следвайки тенденцията от предходната година, желаещите да придобият радиолюбителска правоспособност продължават да се увеличават. Радиолюбителската дейност привлича все по-голям интерес, като най-силен е сред лицата на възраст между 30-

49 години (64% от явилите се на изпит попадат в тази група). Сравнително малко са желаещите да се занимават с радиолюбителска дейност във възрастовата категория 14-17 години (2,5% от кандидатите), но през последните 2 години се забелязва повишаване на интереса, напр. в сравнение с 2013 г. кандидатите са двойно повече. Като обстоятелство, спомогнало за това, може да се посочи изменението през 2014 г. на Техническите изисквания за осъществяване на електронни съобщения чрез радиосъоръжения от любителската радиослужба, с което се даде възможност на лица, които все още не са положили изпит (най-вече деца) да осъществяват радиовръзки при определени условия.

4.4. Взаимно свързване и достъп

4.4.1. Въвеждане на взаимно свързване, базирано на интернет протокол

И през 2017 г. продължи работата на Комисията за регулиране на съобщенията, свързана с ефективното въвеждане на взаимно свързване, базирано на интернет протокол (IP взаимното свързване). По-важните извършени дейности са:

- Контрол върху изпълнението на Решение № 356/23.06.2016 г. от задължените предприятия чрез периодично събиране на информация за получени и подадени заявки за предоставяне на IP взаимно свързване; етапа, на който се намира всяка една от заявките; причините, поради които не са подавани заявки или не са сключени договори.
- Налагане на ценови ограничения върху еднократните и месечните цени за предоставяните от „Българска телекомуникационна компания” ЕАД (БТК) услуги по IP взаимно свързване - „VoIP порт (10 Mbps)” и „Линия за взаимно свързване до помещения на ОП – 10 Mbps”.
- С Решение № 479/23.08.2017 г. КРС прие, че БТК не е доказало разходоориентираността на цените за услугите „VoIP порт (10 Mbps)” и „Линия за взаимно свързване до помещения на ОП – 10 Mbps” и наложи ценови ограничения за срок от шест месеца, считано от 01.09.2017 г.
- Изготвяне и приемане на тълкувателни решения по постъпили въпроси от предприятия във връзка с изпълнение на решения №№ 356/23.06.2016 и 624/16.12.2016 г. на КРС.

4.4.2. Спорове и становища на КРС по въпроси, свързани с взаимното свързване и достъпа

През изминалата година в КРС не са постъпвали искания от страна на предприятията за разрешаване на спорове, свързани с взаимното свързване и достъпа. Комисията бе информирана единствено за случаи на терминиране на международен трафик с манипулирана CLI в техните мрежи. КРС разгледа условията по договорите за взаимно свързване, отнасящи се до уреждането на взаимоотношенията между предприятията, в случаите на терминиране на трафик с манипулирана CLI. С цел уеднаквяване на практиката на предприятията относно прилаганите процедури за прекратяване на терминиране на трафик с манипулирана CLI и ограничаване на случаите на терминиране на такъв трафик, КРС изготви проект на решение, който беше предоставен на обществено обсъждане. Проектът съдържа указания за текстове, които да се включат в договорите за взаимно свързване.

4.4.3. Одобряване на проект на допълнение на Типово предложение за сключване на договор за необвързан достъп до абонатна линия

През 2017 г. БТК внесе в Комисията Проект за допълнение на Типово предложение за сключване на договор за необвързан достъп до абонатна линия, относящо се до предоставяне на услуги посредством VDSL технология. След процедура за обществени консултации Комисията одобри внесения от БТК проект на Типово предложение за необвързан достъп със задължителни указания за неговото изменение.

4.4.4. Въвеждане в българското законодателство на Директива 2014/61/ЕС

КРС участва в процеса по изготвяне на проекта на Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура (ЗЕСМФИ), който въвежда в българското законодателство разпоредбите на Директива 2014/61/ЕС. Бяха изготвени становища, които са представени в парламентарната Комисия по транспорт, информационни технологии и съобщения на 43-то и 44-то Народно събрание. ЗЕСМФИ (Обн. ДВ. бр.21 от 9 Март 2018г., в сила от деня на обнародването) предвижда комисията да решава спорове във връзка с предоставяне на достъп до и/или съвместно ползване на физическа инфраструктура.

4.4.5. Качество на услугата достъп до интернет и мрежова неутралност

Съгласно чл. 5, ал.1 от Регламент ЕС 2015/2120 (Регламент) КРС, като национален регулаторен орган, трябва да осъществява мониторинг върху изпълнението на задълженията относно гарантиране на отворен достъп до интернет и прилагани практики за управление на трафика от страна на доставчиците на услуги за достъп до интернет.

В изпълнение на разпоредбите на Регламента, КРС изготви допълнителен формуляр към въпросниците за годишен отчет за дейността през 2017 г. на предприятията, предоставящи услуги за пренос на данни и/или услуги за достъп до интернет. Въз основа на събраната информация беше изготвен първият годишен доклад на КРС (за периода 30 април 2016 г. – 30 април 2017 г.), който отразява наблюденията, констатациите и действията на Комисията, свързани с изпълнението на Регламента от доставчиците, предоставящи достъп до интернет. Докладът бе изпратен до Европейската комисия (ЕК), Органът на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и е публикуван на интернет страницата на КРС.

През 2017 г., КРС изготви и проект на позиция относно изпълнение на изискванията на чл. 3 и чл. 4 на Регламента от страна на предприятията, предоставящи достъп до интернет на крайни потребители. Целите на позицията са комисията да изясни начина, по който следва да се изпълняват изискванията в Регламента, оставени на преценката на регулатора и да се осигури по-голяма прозрачност и уеднаквяване на прилаганите от доставчиците на интернет договорни условия с крайните потребители.

В изпълнение на чл. 4 т. 4 от Регламента, през 2017 г., КРС стартира подготовката на документация за възлагане на обществена поръчка за изготвяне на техническо задание за изграждане на система за измерване на качеството на предоставяните услуги за достъп до интернет. Системата ще бъде ползвана за механизъм за наблюдение и контрол на определените в Регламента параметри на качеството.

4.4.6. Участие в работни групи на BEREC и в прегледа на европейската регулаторна рамка

Комисията предостави становища в хода на изготвяне на Директивата за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения. КРС съдейства на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (BEREC) при изготвяне на доклади, свързани с въвеждане на Директива 2014/61/ЕС, въвеждане на Регламент ЕС 2015/2120, нови форми на споделяне базирани на WDM, местоположение на крайната точка на мрежата, преглед на общата позиция за предлаганите услуги на пазари 3а, 3б и 4.